

MINISTRES, PRESIDENCIABLES I «CUNEROS»

La lluita per les llistes

Al Principat, el duel entre el presidenciable Miquel Roca i els ministres Lluch, Serra i Majó. Al País Valencià, una copiosa pluja de «cuneros» des de tots els fronts. Heus ací els punts d'interés d'una correguda que acabarà el 22-J.

Oriol Domingo/Juli Esteve/Toni Mollà

El primer acte de la contesa electoral ha acabat. La lluita pels primers llocs en les candidatures finalitzà a les dotze de la nit del dia tretze de maig, amb la inscripció dels candidats en les respectives juntes electorals.

La lluita real pel poder de l'estat, la consolidació d'alguns projectes nous o simplement el testimonialisme, són els diversos interessos dels partits i les coalicions que es presenten a l'avaluació de les urnes, el dia 22-J.

A Catalunya, el duel entre el presidenciable Miquel Roca i els ministres Lluch, Serra i Majó; i al País Valencià, la pluja de *cuneros* arribats des de Madrid, són els màxims punts d'interés, en la línia d'eixida, d'aquestes quartes eleccions legislatives des de la mort del dictador Franco.

El primer acte de presentació pública de candidatures per a les eleccions del 22 de juny a tot l'estat s'ha celebrat a Barcelona. Fou un acte massiu de Convergència i Unió a Montjuïc. Era dissabte, deu de maig. Aquest fet demostra que CiU no ha tingut problemes per formar les llistes. La seua maquinària estava a punt.

L'endemà, onze de maig, se celebraven, simultàniament, altres dues presentacions de candidatures. A Madrid, era el Partit Reformista, que té coincidències polítiques i personal. La «batalla de Barcelona» esguitarà Madrid.

nals amb Convergència. I a Barcelona, era el PSC-PSOE, que ha resolt amb rapidesa els maldecaps que li hauria pogut provocar Esquerra Socialista. Un vint per cent dels quatre-cents membres d'aquest corrent intern, però, acaba d'abandonar el partit com a conseqüència de les tensions acumulades, que arribaren al punt culminant amb el referèndum sobre l'OTAN.

Així, doncs, el duel entre les dues grans forces polítiques catalanes, CiU i PSC-PSOE, era ben palés des de l'inici mateix de la pre-campanya electoral. I des del començament, destaca la presència de **Miquel Roca**. No és novetat que Roca encapçale la candidatura de CiU per Barcelona. La gran novetat és que un polític es presente com a aspirant a president del govern de l'estat encapçale una candidatura fora de Madrid.

Roca està acompanyat, als primers

llocs, per **Macià Alavedra** i **Francesc Sanuy**. Roca necessita formar tàndem amb un home experimentat en la dialèctica i hàbil en la negociació, que el pugui substituir durant la campanya electoral i després del 22-J. Ara, com a presidenciable, es mourà per tot l'estat. I caldrà que Alavedra es quede al Principat per donar resposta als oponents.

Per la seua banda, el PSC-PSOE juga fort. Potser serà per la por que els fa Roca i el seu projecte polític. Potser serà per voler assegurar-se uns bons resultats. El cas és que, per la circumscripció barcelonina, presenten una llista amb tres ministres en els primers llocs: **Narcís Serra**, **Ernest Lluch** i **Joan Majó**, ajudats pel repescat **Joan Reventós**, candidat al Senat i fins ara ambaixador d'Espanya a França. Això demostra, sense cap ombra de dubte, la solidaritat del PSC-PSOE amb la gestió del govern

González. I és sobre aquesta gestió governamental i sobre les propostes per a la nova legislatura que haurà de centrar-se el debat electoral.

Fóra un error, tal com ha començat a fer algun socialista, com **Raimon Obiols**, posar-se a criticar el govern de la Generalitat. És un error perquè aquestes no són unes eleccions autonòmiques sinó unes legislatives estatals. El que hi ha en joc és la futura composició de les cambres legislatives estatals i el corresponent govern que se'n derivarà. En aquest sentit, els tres ministres del PSC presents al govern central hauran de donar compte de la seva gestió. Serra, ministre de Defensa, té damunt seu el pes de l'OTAN i el canvi de posició del PSOE al respecte.

Per la seua banda, Lluch, a més d'estar atacat per haver mantingut una posició clarament a favor de la LOAPA, té l'inconvenient que la seua política sanitària ha estat contestada recentment al Parlament de Catalunya per tots els grups parlamentaris, tret del socialista, com un dels principals causants dels problemes que la sanitat pública pateix al Principat.

I Majó, com a ministre d'Indústria, haurà de referir-se a la política social i econòmica del govern central i al perquè s'ha incomplert la famosa promesa de creat vuit-cents mil llocs de treball, malgrat uns condicionants internacionals favorables, com ara la rebaixa dels preus del petroli, la cotització del dòlar i el relançament econòmic occidental.

En el context d'aquesta confrontació entre CiU i PSC-PSOE, les altres forces polítiques catalanes intentaran aconseguir el seu propi espai vital. Esquerra Republicana es presenta com la força nacionalista pura. Ataca el projecte roquista com una nova versió de l'experiència de Cambó, consistent en l'obertura i la projecció catalana al conjunt de l'estat; experiència que, segons **Francesc Vicens**, cap de la llista barcelonina d'ERC, ja va fracassar. ERC també ataca els socialistes per la seua política autonòmica, econòmica i internacional. Durant un temps, Esquerra pensà que dos dels seus homes més destacats, els diputats autonòmics **Heribert Barrera** i **Albert Alay**, acompanyassen Vicens per reforçar la llista. Al final es va optar per **Joan Bilbao**, fins fa poc director general de la Caixa de Catalunya, com a número dos de la candidatura, per donar així prestigi i qualitat al missatge d'ERC.

També el PSUC lluitarà per mante-

Serra té, al darrere, la seua gestió com a alcalde de Barcelona, però també, com a contrapés, la realitzada com a ministre.

Maraval, sense ele

T. M.

Deu fer cosa d'un any i mig, un xiquet valencià, estudiant de sisé curs d'EGB, trameté una carta al senyor ministre espanyol d'Educació, José María Maravall Herrero, en què li consultava uns dubtes sobre els deures escolars. Lògicament, el xiquet li escrigué en una de les llengües suposadament cooficials a l'Estat espanyol: la pròpia del País Valencià —i no en javanés, en telegu o en annamita. és clar.

El senyor ministre, tot ell amabilitat, li contestava, en una altra carta, firmada a Madrid, el dia 20 de desembre de 1984.

«Eslimado amigo:

No tengo inconveniente en contestar, si bien previamente me vas a permitir que te diga una cosa: una de las mayores riquezas que tenemos en España es un idioma común con el que todos podemos entendernos, y una Constitución que resuelve gran cantidad de problemas y que sirve para nuestra convivencia. Dicha Constitución señala que el castellano es la lengua oficial del Estado español, y todos los españoles tienen el deber de cono-

cerla y el derecho a usarla. Las demás lenguas serán también oficiales en sus respectivas Comunidades Autónomas.

Quizá mi apellido te indujera a pensar que soy catalán o entiendo el catalán, lo cual no es cierto en ninguno de los dos casos, pero aunque lo fuera, el simple hecho de ser Miembro de todos los españoles obliga a todos que se dirijan a mí en la lengua oficial del Estado. Esto, lejos de ser una imposición arbitraria, constituye un patrimonio que nos permite entendernos a todos con un instrumento unificado, a la vez que

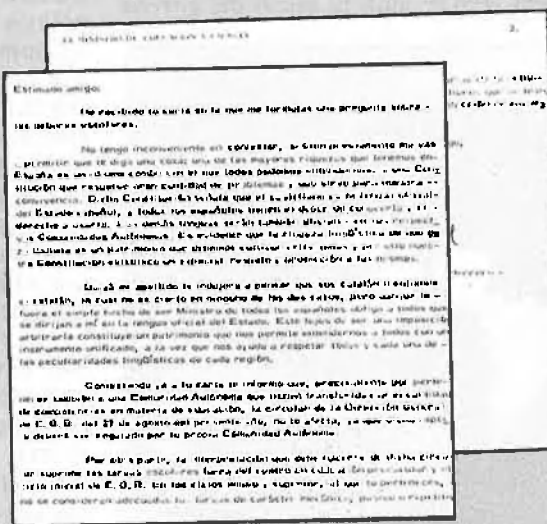
nos ayuda a respetar todas y cada una de las peculiaridades lingüísticas de cada región».

José María Maravall Herrero.

Perfecte. Llevat d'alguna coma i algun accent que es deixa el ministre d'Educació, no en cap ni una gota més. Nosaltres, per la nostra banda, tampoc no tenim cap inconvenient a contestar, si ens hi permet dir la nostra. Tal com vosté assenyala, senyor ministre espanyol, la Constitució estableix que el castellà és la llengua oficial de l'Estat espanyol, i tot eis espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret a usar-la.

Els diversos perifèrics peninsulars, nacionalitzats espanyols, per obra i gràcia del D.N.I., complim a la perfecció el nostre deure: tots els catalanoparlants, volent-ho o sense voler-ho, coneixem el castellà; i, lògicament, exercim el nostre dret a usar-lo —o a no usar-lo—. Es tracta d'un dret adquirit al qual no podem renunciar.

Ens estranya molt, això sí, que un home com vosté, ministre d'Educació, que demostra, amb això, que ha fet estudis, que diga que el fet de ser ministre obliga tots els espanyols a dirigir-se-li en castellà. Com vosté sap, el desconeixement de la llei —de la Constitució— no l'eximeix

nir el seu espai electoral. La campanya de l'OTAN encetà una dinàmica que ha fet que els comunistes arribassen a un acord polític i electoral amb l'Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra, formant la coalició Unió de l'Esquerra Catalana. Per primera vegada des del restabliment de la democràcia, el PSUC no es presenta sol a unes eleccions, sinó formant coalició amb una altra força política. Aquests són els primers noms de la candidatura barcelonina: **Ramon Espasa** (PSUC), **Pere Portabella** (independent proper al PSUC), **Frederic Prieto** (PSUC) i **Magda Oranich** (Entesa).

Finalment, hi ha Coalición Popular, que haurà de lluitar contra ella mateixa. Fins al darrer moment, no es va a decidir definitivament que el cap de la candidatura barcelonina seria

Miguel Angel Planas, un home caracteritzat per ser més fraguista que el mateix Fraga. En la confecció de la llista, fracassaren tots els intents per incloure noms de prestigi, com podia haver estat **Miquel Herrero de Minón**.

Pel que fa al País Valencià, les seues han esdevingut les circumscripcions electorals amb major nombre de *cuneros* i paracaigudistes per metre quadrat de tot l'estat. No hi ha cap llista amb possibilitats electorals que no incloga algun candidat arribat de Madrid. El fenomen seria motiu d'escàndol a Catalunya o a Euskadi. Ací, en canvi, sembla no haver remogut massa les consciències. És més: s'accepta amb naturalitat per una gran part de la població.

El PSOE és, entre els acusats de *cu-*

nerisme, el partit que menys problemes interns ha tingut. El ministre d'Educació, **Maravall**, fill d'il·lustre xativí, ha estat poc discutit com a candidat per València. Per diverses raons. La primera és que, ara per ara, el seu és potser el partit més disciplinat. Segurament, per aquella sentència d'**Alfonso Guerra** segons la qual *qui es moga, no ix en la foto*. La por a perdre el càrrec lliga ben fort la militància. Cap veu socialista no s'ha pronunciat contra la designació del ministre com a cap de llista. Ni en públic, ni en privat. Només algun lleu malestar des de la premsa.

La segona raó és que, gaudint de tant de càrrec, poca gent *important* resta per col·locar. N'és una prova que la majoria dels candidats socialistes són *repetidors*. La lluita per una

del compliment. El dret a l'ús del castellà és una potestat dels habitants de l'Estat, no una obligació.

És la perfecta estampa de la visió que els socialistes espanyols tenen i entenen sobre la participació del País Valencià en la política de l'estat. Una tribu perifèrica que necessita especial respeto y protecció,

com si de tenques de l'Albufera es tractàs. Un pèl massa, cavaller.

A l'Eliana, hi ha una urbanització on visqueren els millors estrangers fixats pel València C.F.: Rep, Bonhof, Morena i Arnesen. Diuen que el senyor ministre hi llogarà un xalet aquest estiu. ¿Seguirà el PSOE el mateix viarany que el València? De moment, Maraval, sisplau, sense ele. □

millor situació o per la mateixa inclusió ha estat pràcticament nul·la entre els socialistes valencians.

Hi ha, encara, un tercera raó: Maravall és, es vulga o no, un dels pocs membres del govern de González que té el prestigi quasi intacte d'home moderadament esquerrà. No és Barrio-nuevo. Pocs ministres poden presentar un balanç tan consolidat.

Darrere el ministre, hi ha l'incombustible **Jaume Castells**; el regidor de l'Ajuntament de València, **Juan Antonio Lloret**, que per fi es divorcia de l'alcalde, contra qui ha protagonitzat tantes baralles; **Javier Sanz**, parlamentari europeu; i **Adela Pla**, per quarta vegada en les llistes del PSPV-PSOE.

Al Senat, els de sempre: **Joaquín Ruiz Mendoza**, un *tronco* fidel a Ler-

ma, com quasi tots els altres esmen-tats; **Enric Sapena**, eurodiputat; i **Alfons Cucó**, més incombustible encara.

A Castelló —única circumscripció sense foraster— el PSOE presenta **Francesc Arnau**, **Javier Tàrraga** i **Imma Simón** en els tres primers llocs de la llista al Congrés. **Miguel López**, **Luis Alcalá** i **Josefina López** són els candidats al Senat.

Alacant té, com a cap de llista, **Josep Bevià**. **Àngel Luna**, un home de **García Miralles**; **Luis Berenguer**, ex-UCD i ex-PAD (antic partit de **Fernández Ordóñez**); i **Asunción Cruaños**, són els següents candidats.

Ja en l'oposició, per si no n'hi havia prou amb les seues guerres constants i no acabades, el homes d'AP han estat protagonistes d'una mala novel·la per fulletons, que pot reduir-los les possibilitats electorals. Tres dels quatre candidats per València al Congrés són forasters. Però no acaba ací la cosa. En un primer mo-

Lerma: pocs problemes per a Maravall.

ment, un ex-falangista, que fou vice-secretari general del *Movimiento*, **José Miguel Ortí Bordàs**, fou designat cap de llista per València. El ressò en la premsa estatal de la seua doble condició de *cunero* i ex-falangista fou aprofitada per **Carlos Manglano** i **Sanchis Perales** per foragitar-lo.

Els dubtes sobre si vindria per Va-

lència **Verstrynge** o algun altre *capo* d'AP, es resolgueren a favor d'**Àngel Sanchis Perales**, que baixa de les altures de mà dreta de les finances de Fraga a l'arena política. Manglano resta com a segon. Tercer i quart: dos *paracaigudistes*, **José Manuel García Margallo**, del PDP, i **Ana Yabar Esterling**, del PL de **Segurado**, una cate-dràtica de la Complutense de Madrid, completament desconeguda a València.

Les condicions perquè esclatàs la Junta provincial executiva d'AP estaven servides. Manglano s'havia presentat com a Nueva Derecha Valenciana, independent de Madrid i els seus desitjos. I amb això, **José Luis Bayarri**, directiu d'Autopistes del Mediterrani i secretari provincial d'AP; **José Luis Ibarra**, secretari provincial adjunt; **Luis García Forcada**, i **Fernando Llorca**, tots dos vice-presidents i aquell diputat, presentaren la dimissió irrevocable com a membres de la Junta. «No podem continuar. Ens han llevat tot el dret a parlar. No ens han consultat res sobre la configuració definitiva de les llistes». Aquestes eren les paraules d'un dels dimittits, que se sentien abandonats per aquell a qui havien donat suport davant els atacs de Giner Miralles i Sanchis Perales: Carlos Manglano.

Emilio Attard, repescat del seu xalet de Santa Bàrbara, a Rocafort, quarter general de la defensa de **Vicent Iborra**, principal implicat del cas SAVE, té pràcticament assegurat l'escó al Senat, per AP.

Alacant ha batut tots els rècords. Més d'una cinquantena de presidents locals i comarcals presentaren la dimissió quan Madrid féu pública la llista definitiva de candidats al Congrés. **Juan Rovira Tarazona**, ex-ucedista, lleidatà de naixement, ex-delegat del govern de Catalunya, i anticatalanista, n'és el cap, furtant el lloc a **José Cremades**, president provincial. El mateix Cremades arribà a presentar la dimissió i anuncià que no estava disposat a encapçalar la candidatura al Senat que el Comité Electoral Nacional d'AP li oferia. Fraga tocà el xiulet i tot restà en el seu lloc: Cremades, candidat al Senat.

La història més fosca és la patida per **Manuel Gallent**. Antic membre d'UCD, passà al PDP, partit amb el qual fou diputat el 1982 i, a mitjan legislatura, al CDS de Suárez. Com a targeta de visita, havia deixat el viatge a Nicaragua, quan les eleccions que guanyaren els sandinistes i les quals va qualificar de democràtiques, per a

disgust de Coalición Popular. Tot feia pensar que Gallent seria el candidat del CDS per València. Suárez li prometé fins l'últim moment que ell encapçalaria la candidatura per València. De sobte, Gallent fou desplaçat per un altre *cunero*, el desconegudíssim **Joaquín Abril Martorell**, germà de l'inefable *picassentí* que fou ministre dels governs de Suárez gràcies al seu domini del diàleg nord-sud. La *putada*, com el mateix Gallent ha dit en privat, és de les que fan època. Ja defenestrat, Gallent presentà la dimissió i, amb ell, altres destacats militants del partit.

Precisament, el PRD ha estat un dels pocs partits que ha aconseguit alliberar-se de la plaga de *cuneros*. **Lluís Vilar-Sancho** n'és el primer de la llista per València, per on arribà a pensar-se que es presentaria un dels germans **Arias-Salgado**. Entre els homes coneguts de la candidatura, hi ha **Vicent Franch**, professor de la Universitat de València, amb trajectòria i militància nacionalista. Un ex-membre del partit liberal de Garrigues i Muñoz Peirats, com és **Luis Carlos Amérigo**, és el número u per Alacant.

Entre els anticatalanistes d'Unión Valenciana tot és en ordre: els papers

entre València —Corts i Ajuntaments— i Madrid són ben repartits. **Miguel Ramón Izquierdo**, aquell alcalde de València, tan amic de Fraga, que volia fer una autopista pel llit del Túria, és el cap de llista per València. Malgrat les delirants declaracions de **Lizondo**, no és gens provable que **Vicente Morera**, regidor d'Oliva i creador de l'OIV dels independents de dretes i el mateix Lizondo, que ocupen el segon i tercer lloc de la llista respectivament, se'n vagen a Madrid. Absolutament desconeguts són els candidats per Castelló i Alacant, on les possibilitats d'UV són nul·les.

A la zona esquerrana de l'espectre polític, els comunistes van dividits. Els gerardistes són la peça fonamental i quasi única d'Izquierda Unida, després de l'abandó de la FP de Tammes, del Partit Carlí i d'Izquierda Republicana; i tenen, amb Emèrit Bono, algunes possibilitats de traure el diputat que perderen amb l'onada socialista del 82. Ricardo Peralta, conegut advocat laboralista, és el segon. IU no s'ha salvat del *cunerisme* tampoc. Les discussions de la llista de Madrid per al tercer lloc de la candidatura han acabat desplaçant a Alacant **Cristina Almeida**, advocada ex-PCE que justifi-

ca la seua presència dient que «no hi ha diferències importants entre Alacant i la resta d'Espanya».

UPV es presenta en solitari després d'un llarg debat sobre la conveniència de participar amb IU. I arriba a les eleccions d'una manera organitzada i planificada, cosa poc usual fins ara en el nacionalisme valencià. Sense que conste que hi haja hagut cap batalla urbana, apareixen **Ernest Garcia**, **Andreu Banyuls** i **Vicent Álvarez** com a caps de la llista per València. Per Alacant, **Carles Mulet**; i per Castelló, **Vicent Pitarch**. Al Senat, els noms nacionalistes més destacats són a València, **Joan F. Mira**, **Doro Balaguer** i **Josep Lluís Blasco**. Ara, sembla que l'interès principal dels nacionalistes està en les pròximes autonòmiques i municipals. Les darreres enquestes asseguraven, al desembre passat, que dels 50 de cada 100 valencians que tenien el vot decidit per a les autonòmiques 2 votarien UPV (un 4 % dels decidits). Si considerem el vot més simpatia, UPV era l'opció del 3 % de l'electorat, el 24 % del qual no s'hi pronunciava. L'enquesta era feta pel CIS per a la Generalitat. Aquestes dades situaven els nacionalistes per davant dels comunistes. □

LLIBRERIA TRES I QUATRE

Pérez Bayer, 11. Tel. 352 91 10. 46002-València

